

تاریخ: ۹۰/۶/۱۳..... ۱۳

شماره: ۲۵/۱۰۰/۷۰۸۸۸.....

پوست: .....

باسمه تعالی

یس

دیر محترم شورای نگهبان قانون اساسی

حضرت آیت الله عینی دامت توفیقه

با سلام و تحیت؛

دیر خانه شورای نگهبان ۹۰/۱۱/۴۴۷۲۲ شماره ثبت: ۱۳۹۰/۶/۲۰ تاریخ ثبت: شد پرونده ساعت ورود

احتراماً عطف به نامه شماره ۹۰/۳۰/۴۲۹۸۵ مورخ ۹۰/۴/۲۹ مبنی بر اینکه شکایت وارده و شکایات مشابه را نخست دیوان عدالت اداری از نظر مغایرت با قانون مورد بررسی قرار داده سپس آن را به بیوست نظریه دیوان به آن شورا ارسال نماید- باستحضار میرساند:

۱- طبق اصل ۴ قانون اساسی که مقرر داشته کلیه قوانین و مقررات باید بر اساس موازین اسلامی باشد و آن را بر اطلاق یا عموم همه اصول قانون اساسی و قوانین و مقررات دیگر حاکم دانسته و تشخیص این امر را به عهده فقهای شورای نگهبان گذارده است، مستفاد از این اصل در خصوص انطباق یا عدم انطباق مقررات با قانون (مصوبات و مقرراتی که عنوان قانون ندارند) امری علیحده بوده و علی القاعده باید موخر از تطبیق با موازین شرعی باشد- در این اصل، تطبیق و تشخیص بنحو مطلق و بدون قید و شرط بر عهده فقهای محترم شورای نگهبان قرار داده شده است و لذا اناطه اظهار نظر شورای محترم نگهبان به اینکه دیوان عدالت اداری شکایات را ابتداء از نظر قانون بررسی کرده و نظر خود را به آن شورا ارسال کند منافی اولویت تطبیق مصوبات مذکور، با موازین شرعی به نظر میرسد.

۲- رسیدگی دیوان به شکایات وارده محدود و مقید به خواسته شاکی است لذا در مواردی که خواسته شاکی اعلام بطلان مصوبه ای به لحاظ مغایرت با شرع میباشد، ورود دیوان

ییس

تاریخ: ۱۳۰۶/۰۶/۱۲..... ۱۳

شماره: ۴۱۵/۱۰۰/۷۰۸۵۸.....

پوست: .....

باسمه تعالی

به موضوع مغایرت مصوبه با قانون خارج از خواسته شاکی بوده و فاقد مجوز قانونی است.

۳- در مواردی که مصوبه ای مغایر قانون نباشد لکن شائبه مغایرت با شرع وجود داشته باشد بررسی آن از جهت مغایرت با قانون و اعلام نظر به شورای محترم نگهبان امری لغو و موثر در مقام نخواهد بود.

۴- طبق ماده ۴۱ قانون دیوان عدالت اداری، آنچه دیوان نسبت بدان مکلف است ارسال موارد اعلام مغایرت با موازین شرعی برای کسب نظر فقهای محترم شورای نگهبان و تبعیت از نظر آنان میباشد- اما ارسال موارد اعلام مغایرت با قانون برای شورای محترم نگهبان امری است که ماده مذکور منصرف از آن بوده و تکلیفی را متوجه دیوان نکرده است.

۵- از لحاظ حاکمیت زمانی، بین نظریه فقهای محترم شورای نگهبان در مغایرت مصوبه ای با شرع و رای دیوان در مغایرت مصوبه ای با قانون اختلاف اساسی وجود دارد زیرا به تصریح ماده ۲۰ قانون دیوان اثر ابطال مصوبه مغایر با شرع از زمان تصویب مصوبه میباشد در حالی که اثر ابطال مصوبه مغایر با قانون از زمان صدور رای هیات تعیین شده مگر آنکه به منظور جلوگیری از تضییع حقوق اشخاص در رای نسبت به تسری آن به زمان تصویب تصریح شود.

۶- اقدام دیوان طبق نظریه شورای محترم نگهبان، اعلامی در نامه فوق الاشعار موجب اطلاع دادرسی و دوباره کاری و صرف زمان و تحمیل هزینه مضاعف خواهد بود زیرا دیوان در اجرای مفاد نامه، میبایست یکبار پس از انجام کارشناسی لازم در موارد مغایرت مصوبه با قانون، موضوع را در دستور کار هیات عمومی قرار داده و نظر هیات عمومی را

تاریخ: ۱۳۰۶/۰۶/۱۳

شماره: ۴۱۵/۱۰۰/۷۰۸۵۸

پوست: .....

باسمه تعالی

تحصیل و به شورای نگهبان ارسال نماید. یکبار دیگر پس از وصول نظر شورا در خصوص انطباق یا عدم انطباق مصوبه با شرع، مجدداً آن را در دستور کار هیات عمومی قرار داده و اخذ رای نماید که این خود ساز و کار خاص خود را خواهد داشت و بار سنگین هیات عمومی را دو چندان می کند.

۷- حدود سی سال است که روال کار جاری برای شورای محترم نگهبان و دیوان به صورت رویه ای متعارف در آمده و استنباط قضات محترم دیوان نیز از قوانین همین رویه است- تغییر این روش و احیاناً اصلاح جریان امور مستلزم توجه آن بر اساس رفع اشکالات و مصالح برتر می باشد. که مجموعه دیوان اطلاعی از موارد و مصالح مذکور ندارد. بنا به مراتب، با عرض پوزش اجرای مفاد نامه فوق الاشعار برای دیوان میسر نبوده و عدم اعلام نظر فقهای محترم شورای نگهبان نسبت به موارد ارسالی موجب معطل ماندن پرونده ها و تراکم کار و مآلاً تضییع حقوق اشخاص خواهد بود که قطعاً شورای محترم نگهبان راضی به این امر نمی باشد.

در خاتمه بدین وسیله معروض میدارد: به منظور تسهیل امر در انجام وظیفه قانونی آن شورا هرگونه همراهی و مساعدت و تمهید مقدمات که از عهده دیوان برآید دریغ نداشته و آمادگی خود را برای رفع مشکل اعلام می نماید.

با این
محمد حسن قنبری
۱۳۰۶/۰۶/۱۳